

BESLUT

Datum

2011 -12- 13

Dnr

7574-11-31

7626-11-31

Aktbil. 2

IFRÅGASATT YTTRANDEFRIHETSBROTT (HETS MOT FOLKGRUPP)

Justitiekanslerns beslut

Förundersökning inledd inte.

Ärendet

Till Justitiekanslern har inkommit två anmälningar gällande hets mot folkgrupp. Anmälningarna avser en krönika publicerad på tidningen Expressens hemsida www.expressen.se med rubriken "Vi har nått en punkt då alla ansträngningar måste göras för att förhindra katastrof". I krönikan anges bl.a. följande "Shiiterna anser att Israel måste förintås, alltså att varje man, kvinna eller barn måste mördas. Ja, de tycker så – svårt att förstå för en svensk – men de tycker så. På allvar. De vill se ett berg av brinnande lik..."

Justitiekanslern har vid sin prövning haft tillgång till den aktuella krönikan.

Justitiekanslerns bedömning

Expressens hemsida omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens (YGL) bestämmelser och det ankommer därmed på Justitiekanslern att ta ställning till anmälan.

Den genom YGL grundlagsfästa principen om yttrandefrihet utgör en viktig grundval för fri debatt och åsiktsbildning. Syftet med lagstiftningen om hets mot folkgrupp har inte varit att motverka kritik av folkgrupper eller av skilda företeelser knutna till grupperna. Begreppet missaktning måste därför tolkas med viss försiktighet, vilket bl.a. innebär att inte alla förnedrande eller nedsättande yttranden är att bedöma som hets mot folkgrupp. Att det finns olika åsikter i samhället om det befogade i ett kritiskt yttrande är en omständighet som saknar betydelse för frågan om yttrandet är straffbart. Även för sådana yttranden som av en bred allmänhet uppfattas som stötande eller direkt missvisande finns det ett vidsträckt utrymme (jfr Holmqvist m.fl., Brottsbalken – En kommentar, s. 16:36 f., och Axberger, Tryckfrihetens gränser, s. 209 f.).

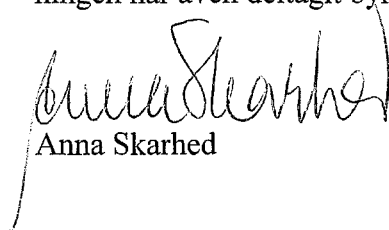
Bedömningen av om ett yttrande eller något annat meddelande utgör straffbart hets mot folkgrupp ska göras med tillämpning av de principer och bedömningar som Europadomstolen har utvecklat i sin praxis (jfr NJA 2007 s. 805 I och II). Det innebär bl.a. att ett yttrande inte kan anses brottsligt om detta skulle innebära ett oproportionerligt intrång i yttrandefriheten.

Utöver meddelandets innehåll ska särskilt beaktas vem det riktar sig till, dess syfte samt i vilket sammanhang det sprids. Yttrandefriheten är i princip starkare när ett meddelande har spritts i ett grundlagsskyddat medium än annars. Och yttrandefriheten är särskilt stark när det gäller politiska yttranden och debatt i frågor av allmänt intresse.

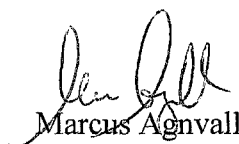
Den aktuella krönikan är ett inlägg i debatten kring de rådande spänningarna mellan de två staterna Israel och Iran. Den har fokus på ledningen i Iran samt Irans påstådda kärnvapenprogram. Krönikan har ett tydligt politiskt budskap. Med beaktande av detta, samt med beaktande av vad som ovan sagts, anser Justitiekanslern att uttalandet inte går utöver vad som är tillåtet att uttrycka inom ramen för den tryck- och yttrandefrihetsrättsliga regleringen.

Någon förundersökning ska därför inte inledas.

Ärendet har föredragits av kammarrättsassessorn Marcus Agnvall. I beredningen har även deltagit byråchefen Daniel Kjellgren.

Anna Skarhed

Marcus Agnvall

Exp till:

Anmälarna